

فلسفه دولت و حکومت از دیدگاه شیخ اشراق

غلامرضا معمارزاده طهران^۱، شیما صفرمحمدلو^۲

^۱ دانشیار، دانشکده مدیریت، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم تحقیقات، تهران

^۲ دانشجو دکتری، دانشکده مدیریت، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم تحقیقات، تهران (نویسنده مسئول)

Shimamohammadluo۹۷@gmail.com

چکیده

از گذشته دور مسئله شناخت نفس یکی از موضوعات مهم فلسفه بوده است. با توجه به گزارش تاریخ نگاران، افلاطون و بخصوص ارسطو از نخستین فیلسوفانی هستند که به دانش نفس شناسی نظر داشته اند. یکی از حکیمانی که در آثار متعدد خود به مسئله نفس و جوانب آن پرداخته، سهروردی است. پس از فارابی، سهروردی یکی از متنفذین حکمت در فرهنگ اسلامی است که با پایه گذاری حکمت اشراق، نگرش نوینی از فلسفه اسلامی را ارائه داد. با توجه به مبانی معرفت شناسی سهروردی، نگاه خاص وی به انسان و جهان موجب شده تا برای زندگی این جهانی انسان ها از باب ضرورت، الگویی مناسب بینش خود ارائه کند. سهروردی، فلسفه خود را با معرفت نوری نفس، آغاز می کند و سامانه فلسفی خود را در همه مسائل با آن مفهوم از «نور» که از خودشناسی سلوکی خویش اخذ کرده، راه اندازی و تبیین می نماید. سهروردی، اثر مستقل سیاسی ندارد، ولی در آثار متعدد خود از سیاست به معنای اصلاح خلق و رهبری جامعه، غافل نبوده و همواره دغدغه سعادت و نیل به عدالت را در جامعه داشته است؛ از این رو با اثبات ضرورت زندگی جمعی انسان، به رسالت انبیا اشاره می کند و از این رهگذر پلی به سوی حکومت حکیمان می زند.

واژه های کلیدی: شیخ اشراق، مکتب اشراق، شناخت نفس، دولت و حکومت